

Atlas Nederland

Henri Arnoldus
Henk de Rooij

Kinheim

In ons land zijn heel lang elf provincies geweest. Sinds 1986 is er een twaalfde provincie: Flevoland. De hoofdstad is Lelystad.

Legenda

- plaats met meer dan 100.000 inwoners
- plaats met minder dan 100.000 inwoners
- provinciegrens
- autosnelweg
- spoorweg
- waterweg
- zand
- klei

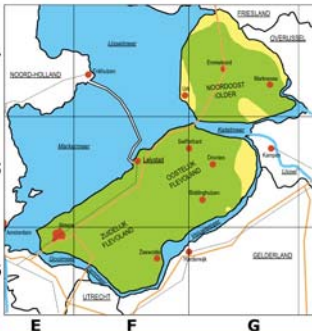
Nieuwe steden

Emmeloord in de Noordoostpolder bestaat al bijna 60 jaar. De steden Almere, Lelystad, Zeewolde en Dronten zijn jonger. Er worden veel nieuwe woningen, winkels en kanto-

ren gebouwd. Vooral in Almere zijn veel mensen gekomen, die eerst in Amsterdam woonden. Per trein, autobus en auto zijn de nieuwe steden goed bereikbaar.

Veel vakantiegangers gaan 's zomers naar de randmeren. Ze kunnen er roeien, surfen, zeilen, waterskiën, vissen en zwemmen.

IJsselmeer

Vroeger heette het IJsselmeer de Zuiderzee. De Zuiderzee was nog een echte zee, met eb en vloed en met zout water. In 1932 werd de Afsluitdijk aangelegd tussen Noord-Holland en Friesland. De bedoeling was om met deze dijk een gedeelte van de Zuiderzee droog te leggen. Zo zou er extra grond komen voor landbouw.

Het afsluiten van de Zuiderzee had grote gevolgen voor de natuur. Het zoute zeewater verdween en de zee veranderde in een meer: het IJsselmeer. De zeevissen stierven uit in dit meer. Veel vissers die leefden van de visvangst op de Zuiderzee werden daardoor werkloos.

Het duurde ruim 30 jaar voordat de Noordoostpolder, Oostelijk Flevoland werden drooggelegd. Het IJsselmeer is nu vooral een gebied waar veel mensen naartoe gaan in hun vrije tijd om te genieten van de nieuwe natuur en het water om te zeilen, surfen, roeien en zwemmen.

De poldergebieden in ons land.

Nieuw land

Flevoland bestaat uit drie grote polders: de Noordoostpolder, Oostelijk Flevoland en Zuidelijk Flevoland. Het land van deze polders is op het IJsselmeer veroverd.

Om polders te kunnen droogleggen werden eerst ringdijken gelegd. Daarna werd het water binnen die ringdijken door gemalen weggepompt.

De grond in de droog gemaakte polders was in het begin modderig. Daarom werd er riet gezaaid. Het riet zorgde ervoor dat de grond droger werd. Daarna werd het land ingezaaid met koolzaad, tarwe en gerst. Na ongeveer vijf jaar was de grond geschikt voor akkerbouw.

Er is in ons land veel meer land ingepolderd, vooral in de provincies die aan zee liggen. Vroeger werden windmolens gebruikt om het water uit deze polders te pompen.

Riet zaaien tijdens een drooglegging.

Akkerbouw en tuinbouw

De grond van de polders in Flevoland bestaat uit vruchtbare klei. Akkerbouwers hebben er grote boerderijen. Ze verbouwen aardappelen, tarwe, suikerbieten en peulvruchten. Ook zijn er heel wat boeren, die aan tuinbouw doen. Ze kweken in kassen groenten, potplanten en snijbloemen. Kassen staan vooral in de omgeving van Almere en in de Noordoostpolder. Tuinbouw op de volle grond wordt steeds belangrijker in deze provincie. Akkerbouwers stappen meer en meer over naar de teelt van bloembollen, bloemen, planten en groenten.

Tussen de aardappel- en bietenvelden liggen enorme velden met narcissen, tulpen, gladiolen en andere snijbloemen.

Emmeloord is een belangrijk centrum voor de aardappelhandel. In grote schuren worden de aardappelen opgeslagen en bewaard.

stad en Almere zijn industrieterreinen met allerlei fabrieken.

In het vlakke land van de polders waait het flink. Er staan dan ook heel wat windmolens. Daarmee wordt elektriciteit opgewekt. Windenergie brengt geen schade toe aan het milieu.

Windmolens bij Lelystad.

Een kijkje in een gemaal. Als het water in de polder te hoog staat, wordt het door een gemaal eruit gepompt.

Industrie

Er zijn ook andere bedrijven naar de nieuwe provincie gekomen. Bij Lelystad

Kassen in de omgeving van Almere.

Randstad Holland

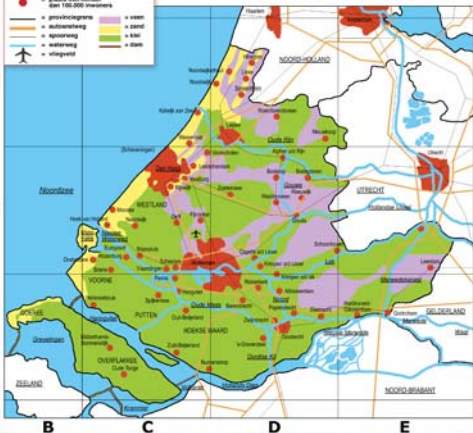
Het westen van Nederland is dichtbevolkt. Er wonen miljoenen mensen in een klein gebied. Grote steden liggen er vlak bij elkaar. Zoals Dordrecht, Rotterdam, Den Haag, Leiden, Haarlem, Amsterdam, Almere, Amersfoort en Utrecht. Ze groeien haast aan elkaar vast. Ook met veel kleinere plaatsen is dat het geval. Dat gebied wordt wel de Randstad Holland genoemd.

Paleis Huis ten Bosch in Den Haag

Legenda

- plaats met meer dan 100.000 inwoners
- plaats met minder dan 100.000 inwoners
- provinciegrens
- autosnelweg
- spoorweg
- waterweg
- veen
- zand
- klei
- delft
- ✈ vliegveld

De belangrijkste havens.

Handel in de havens

Grote zeeschepen varen af en aan in de havens van Rotterdam. Het hele havengebied wordt Europort genoemd. Het is als het ware de poort van Europa. Geweldige hoeveelheden goederen worden er vanuit andere landen ingevoerd en uitgevoerd. We spreken van invoer en uitvoer of import en export. Veel goederen worden overgeladen in kleinere schepen: de binnenvaartuigen. Die vervoeren de goederen verder over de Waal en ook de Rijn, naar Duitsland en Zwitserland.

In de buurt van de haven van Rotterdam is veel industrie. Het is een van de belangrijkste industriegebieden in ons land. Ook in de plaatsen Delft, Leiden en Gouda zijn fabrieken.

Een andere grote havenstad in Nederland is Amsterdam. Via het Noordzeekanaal kunnen de schepen de havens van Amsterdam bereiken. Er zijn nog drie belangrijke havens in ons land: Vlissingen en Terneuzen in de provincie Zeeland en Delfzijl in de provincie Groningen.

De havens van Vlissingen liggen aan de Westerschelde. Over deze zeearm kunnen de zeeschepen ook de grote havens van Antwerpen in België bereiken. Er is op de Westerschelde daardoor altijd een drukke scheepvaart. In Den Helder liggen de schepen van onze marine. Het is een marinehaven.

Polders

Vroeger bestond een groot gedeelte van Zuid-Holland uit water. Waar vroeger water was, is nu land. Er zijn polders. Ze worden voornamelijk als weiland voor veeteelt gebruikt. Ook

Keukenhof in Lisse.

in het oosten van de provincie Zuid-Holland ligt een uitgestrekt weidegebied. Talrijke koeien grazen er op de weilanden van de veehouders. Ze leveren melk aan de zuivelfabrieken. Er wordt in Zuid-Holland veel kaas gemaakt. Niet alleen in fabrieken, maar ook op kaasmakerijen op de boerderijen. Bekend zijn de Goudse en Leidse kaas.

De Zuid-Hollandse eilanden

Op de eilanden Voorne en Putten, Goeree en Overflakkee en de Hoekse Waard wonen zowel akkerbouwers als veehouders. De bouwboeren verbouwen vooral tarwe, aardappelen en suikerbieten. De eilanden zijn door dammen met elkaar verbonden. Over

de dammen lopen autowegen.

Tuinbouw

Het Westland is een belangrijk tuinbouwgebied. In de kassen groeien groenten en bloemen, dit gebied wordt ook wel de glazen stad genoemd. Een groot deel van de tuinbouwproducten wordt verkocht in het buitenland.

In het noorden van Zuid-Holland worden bloembollen gekweekt. Het centrum van de bloembollenteelt ligt bij Hillegom en Lisse. Elk voorjaar worden bloeiende bolgewassen getoond in de Keukenhof. In de omgeving van Boskoop zijn veel boomkwekerijen. Er worden bomen en struiken gekweekt.

De Erasmusbrug in Rotterdam.